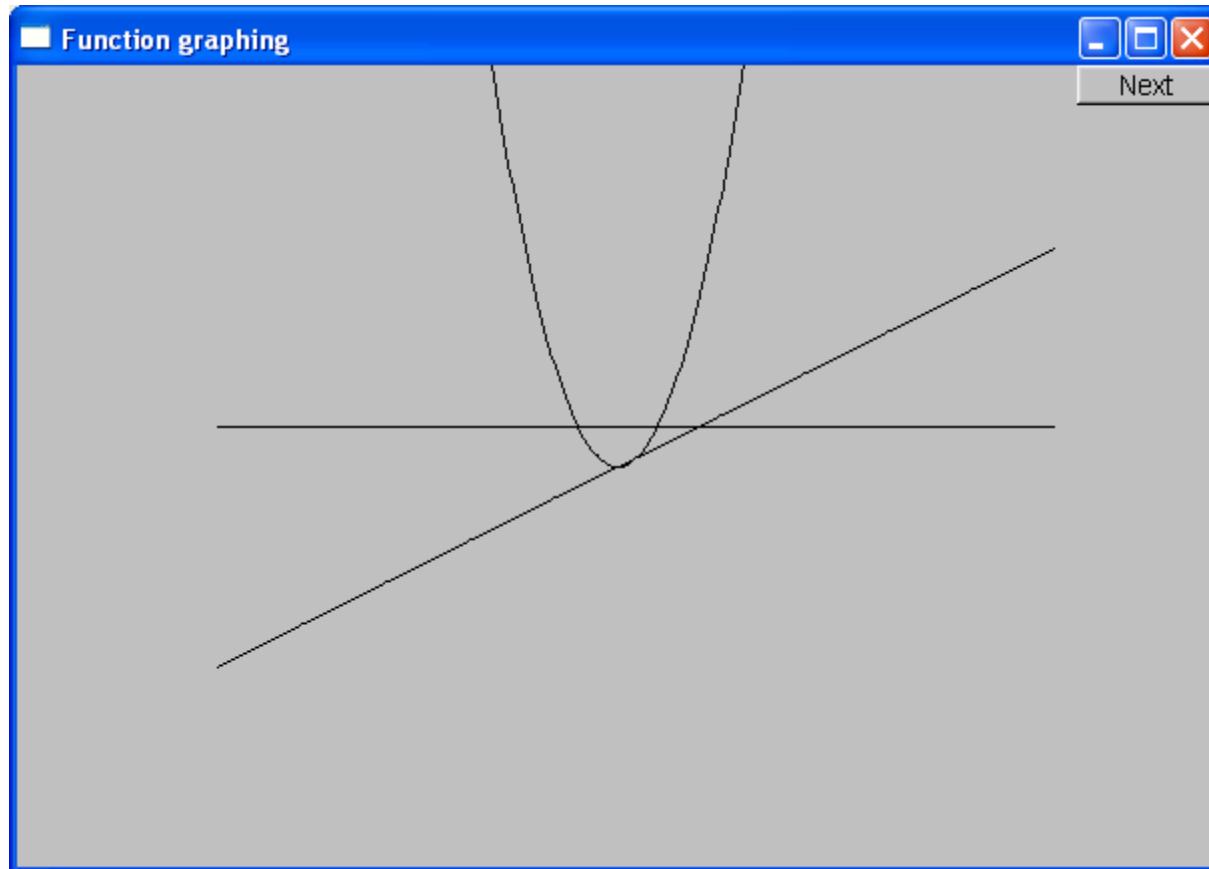

Исцртавање функција

Три једноставне функције


```
double one(double x) { return 1; }      // y==1
double slope(double x) { return x/2; }  // y==x/2
double square(double x) { return x*x; } // y==x*x
```

Како их исцртавамо?

Функција коју исцртавамо

```
Simple_window win0(Point(100,100),xmax,ymax,"Function graphing");
```

```
Function s(one, -10,11, orig, n_points, x_scale,y_scale);
```

```
Function s2(slope, -10,11, orig, n_points, x_scale,y_scale);
```

```
Function s3(square, -10,11, orig, n_points, x_scale,y_scale);
```

```
win0.attach(s);
```

```
win0.attach(s2);
```

```
win0.attach(s3);
```

```
win0.wait_for_button( );
```

Број тачака

Координатни
почетак

Тиче се приказа, тј. смештања у
ограничени простор прозора

Опсег у којем исцртавамо [x0:xN)

Корисне константе

```
const int xmax = win0.x_max();    // величина прозора (600 пута 400)
const int ymax = win0.y_max();

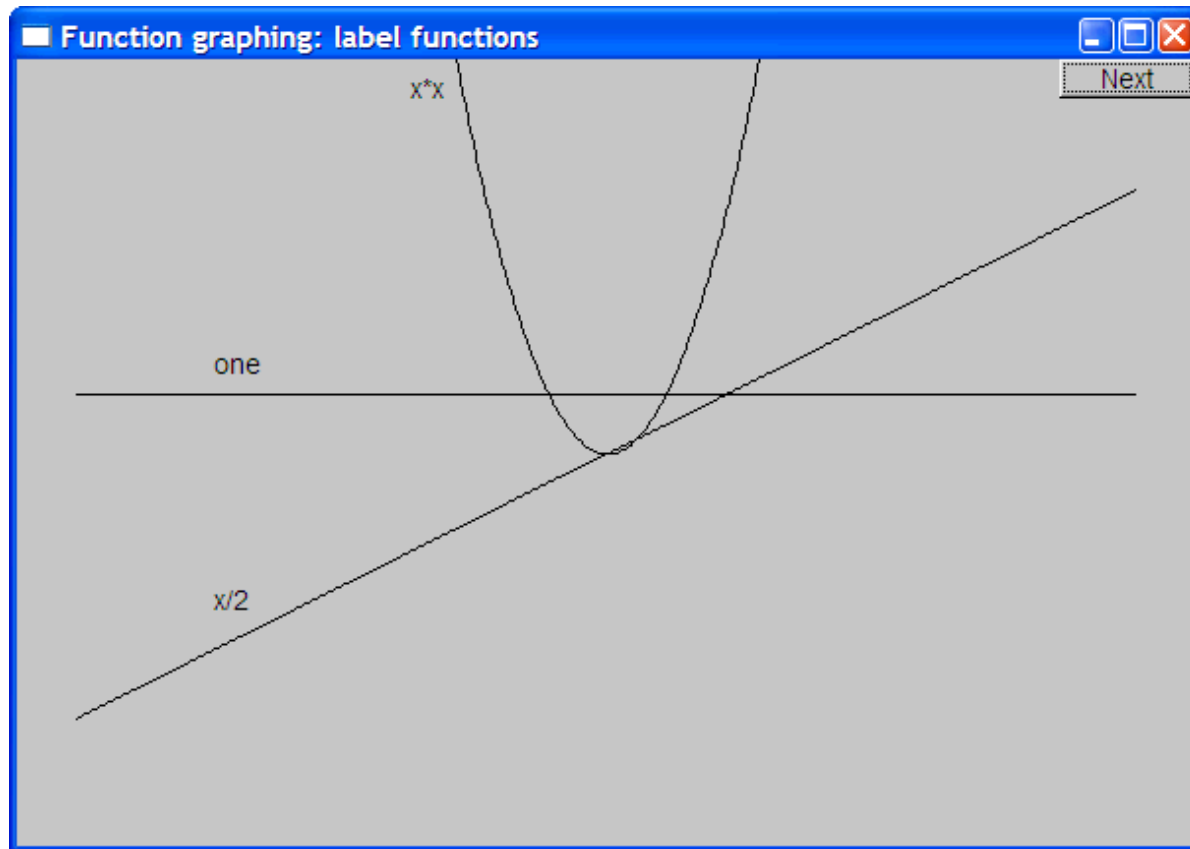
const int x_orig = xmax / 2;
const int y_orig = ymax / 2;
const Point orig(x_orig, y_orig); // координатни почетак у прозору

const int r_min = -10;            // опсег [-10:11) по x
const int r_max = 11;

const int n_points = 400;        // број тачака који се користи за приказ

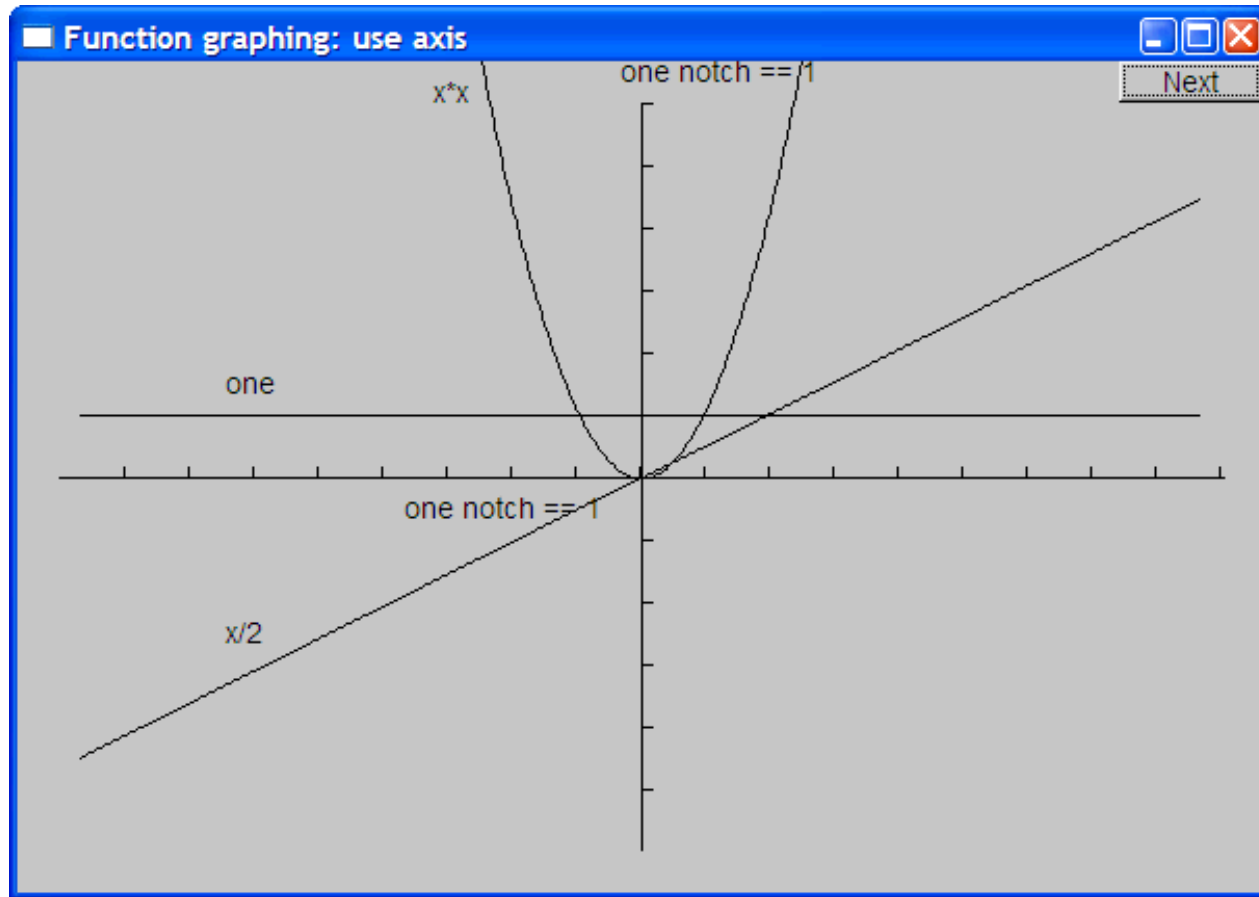
const int x_scale = 20;          // коефицијенти скалирања
const int y_scale = 20;
```

Означимо функције

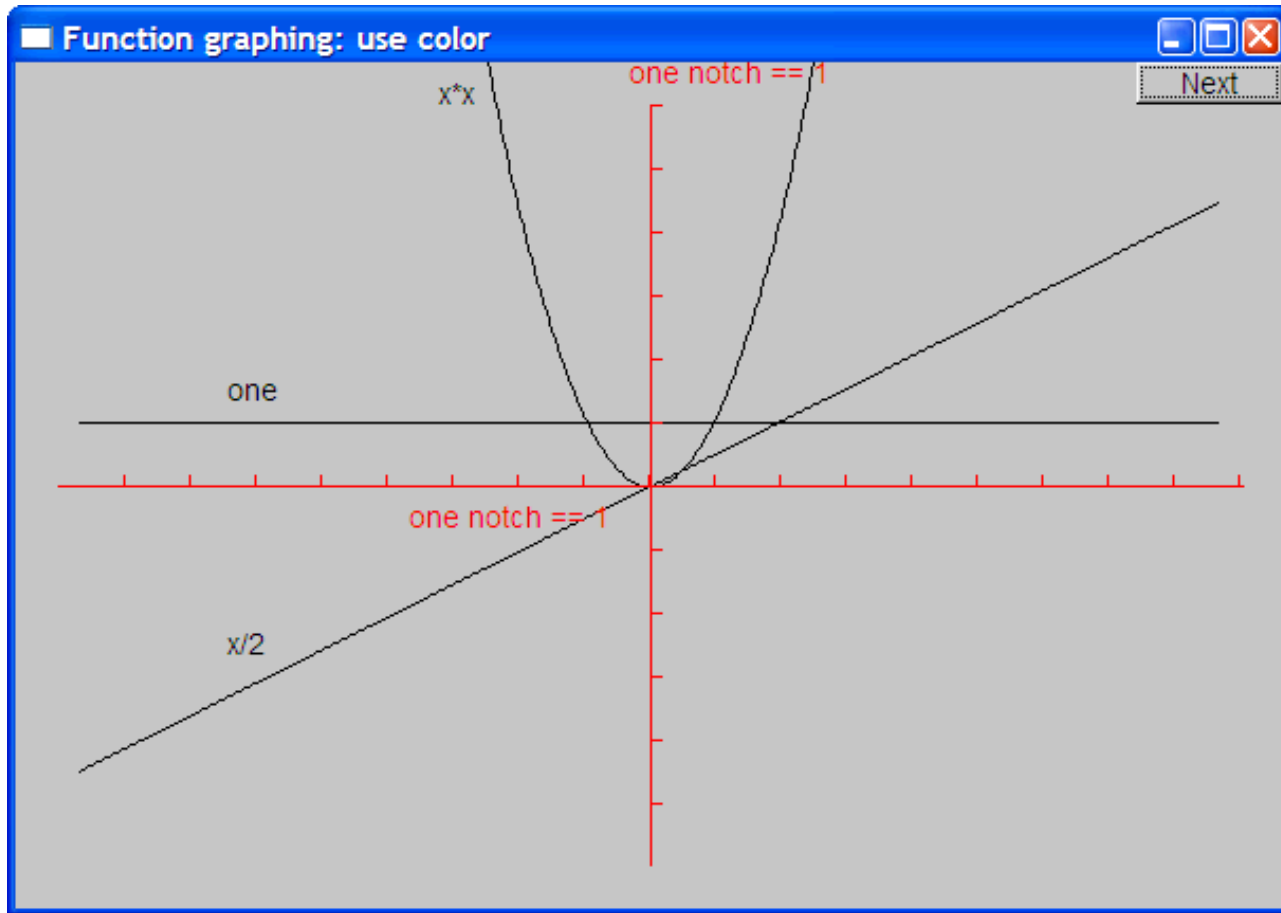
```
Text ts(Point(100, y_orig-30), "one");  
Text ts2(Point(100, y_orig+y_orig/2-10), "x/2");  
Text ts3(Point(x_orig-90, 20), "x*x");
```

Додајмо x и y осу


```
Axis x(Axis::x, Point(20, y_orig), xlength/x_scale, "one notch == 1 ");  
Axis y(Axis::y, Point(x_orig, ylength+20), ylength/y_scale,  
    "one notch == 1");
```

Да се шарени


```
x.set_color(Color::red) ;  
y.set_color(Color::red) ;
```

Дефиниција Function класе

- Треба нам, најпре, тип података који представља функцију коју можемо исцртати
 - **using** је механизам за придруживање имена типу
 - `using Count = int; // сада је Count исто што и int`
 - постоји и алтернативни (старији) механизам:
 - `typedef int Count; // сада је Count исто што и int`
- Укратко **using**: Иза = иде декларација типа, а назив пре = ће представљати назив тог типа.
- Укратко **typedef**: Иза **typedef** иде редовна декларација, али сада назив „променљиве“ у тој декларацији ће представљати назив тог типа.
- Искористићемо те механизме и за функцију
 - `using Fct = double(double);`
 - `typedef double Fct(double);`
- Функције типа **Fct**:

```
double one(double x) { return 1; } // y==1
double slope(double x) { return x/2; } // y==x/2
double square(double x) { return x*x; } // y==x*x
```


Дефиниција Function класе

```
class Function : public Shape
{
public:
    // Довољан нам је само конструктор
    Function(
        Fct f,

        double r1,
        double r2,

        Point orig,
        Count count,

        double xscale, // позиција  $(x, f(x))$  је  $(xscale*x, -yscale*f(x))$ 
        double yscale
    );

    ...
};
```

Имплементација **Function** класе

```
Function::Function( Fct f,
                   double r1, double r2, // опсег
                   Point xy,
                   Count count,
                   double xscale, double yscale )
{
    if (r2-r1 <= 0) error("bad graphing range");
    if (count <= 0) error("non-positive graphing count");
    double dist = (r2-r1)/count;
    double r = r1;
    for (int i = 0; i < count; ++i)
    {
        add(Point(xy.x+int(r*xscale), xy.y-int(f(r)*yscale)));
        r += dist;
    }
}
```

Подразумевани аргументи

- Седам аргумената је прилично много.
 - Грешка само чека да се деси
 - Треба додати подразумеване вредности за неке аргументе. Те аргументе обично ваља ставити на крај.

```
class Function : public Shape
{
public:
    Function(Fct f, double r1, double r2, Point xy,
        Count count = 100, double xscale = 25, double yscale = 25);
};
```

```
Function f1(sqrt, 0, 11, orig, 100, 25, 25 );
Function f2(sqrt, 0, 11, orig, 100, 25);      // исто као f1
Function f3(sqrt, 0, 11, orig, 100);          // исто као f1
Function f4(sqrt, 0, 11, orig);                // исто као f1
```

Function класа

- Да ли можемо побољшати класу **Function**?
 - Позиција и скалирање се можда могу издвојити у посебну целину.
 - Погледати поглавље 15.6.3 у књизи за један приступ.
 - Укратко:

```
class Scale
{
    int cbase;
    int vbase;
    double scale;

public:
    Scale(int b, int vb, double s) : cbase(b), vbase(vb), scale(s) {}
    int operator()(int v) const { return cbase+(v-vbase)*scale; }
};

Scale sc(0, 10, 2);
int scaledValue = sc(value);
```

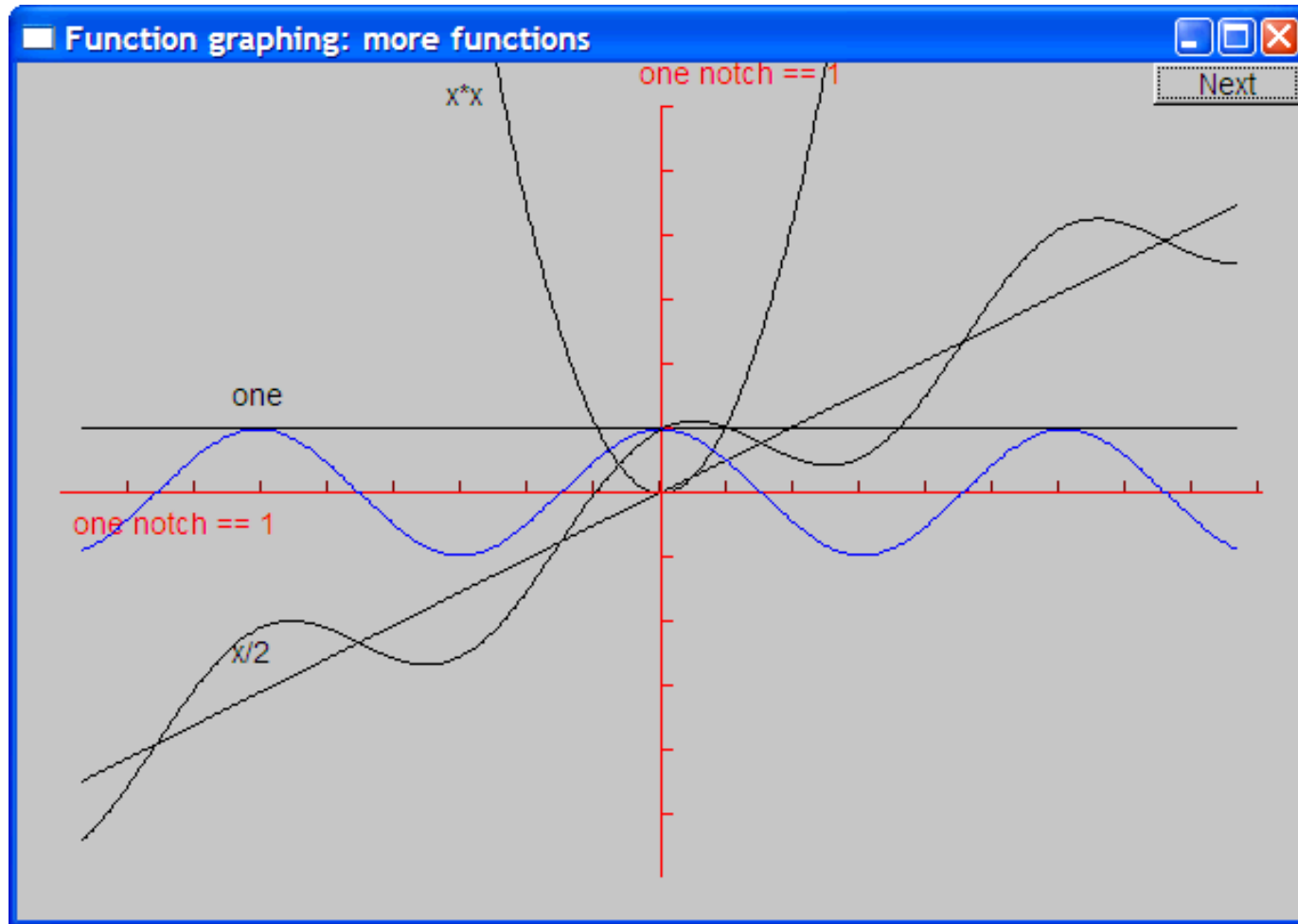
Још функција

```
#include<cmath>// стандардне математичке функције

// Можемо комбиновати функције
double sloping_cos(double x) { return cos(x)+slope(x); }

Function s4(cos, -10,11, orig, 400,20,20);
s4.set_color(Color::blue);
Function s5(sloping_cos, -10,11, orig, 400,20,20);
```

Косинус и коси косинус

Стандардне математичке функције

(<cmath>)

- `double abs(double) ;`
- `double ceil(double d) ;` `//` већи цео део
- `double floor(double d) ;` `//` цео део
- `double sqrt(double d) ;`
- `double cos(double) ;`
- `double sin(double) ;`
- `double tan(double) ;`
- `double acos(double) ;`
- `double asin(double) ;`
- `double atan(double) ;`
- `double sinh(double) ;`
- `double cosh(double) ;`
- `double tanh(double) ;`

Стандардне математичке функције (`<cmath>`)

- `double exp(double d);` // основа e
- `double log(double d);` // природни логаритам (основа e)
- `double log10(double d);`
- Логаритам са основом 2?
- `double pow(double x, double y);` // x на y
- `double pow(double x, int y);`
- `double atan2(double y, double x);` // $\text{atan}(y/x)$
- `double fmod(double d, double m);`
- `double ldexp(double d, int i);` // $d * \text{pow}(2, i)$

Пример: e^x

$$e^x == 1$$

$$+ x$$

$$+ x^2/2!$$

$$+ x^3/3!$$

$$+ x^4/4!$$

$$+ x^5/5!$$

$$+ x^6/6!$$

$$+ x^7/7!$$

$$+ \dots$$

(Тејлоров ред око $x=0$)

Једноставан алгоритам за срачунавање e^x

```
double fac(int n) { /* ... */ } // !  
double my_pow(double x, int n) { /* ... */ } // !  
  
double term(double x, int n) //  $x^n/n!$   
{  
    return my_pow(x, n)/fac(n);  
}  
  
double expe(double x, int n)  
{  
    double sum = 0;  
    for (int i = 0; i < n; ++i)  
        sum += term(x, i);  
    return sum;  
}
```

Једноставан алгоритам за срачунавање e^x

- `expe(x, n)` нам се не уклапа у тип функције коју можемо нацртати.
- Једно решење:

```
int expN_number_of_terms = 6; // супер тајни аргумент функције expN  
  
double expN(double x)  
{  
    return expe(x, expN_number_of_terms);  
}
```

Исцртавање апроксимација e^x

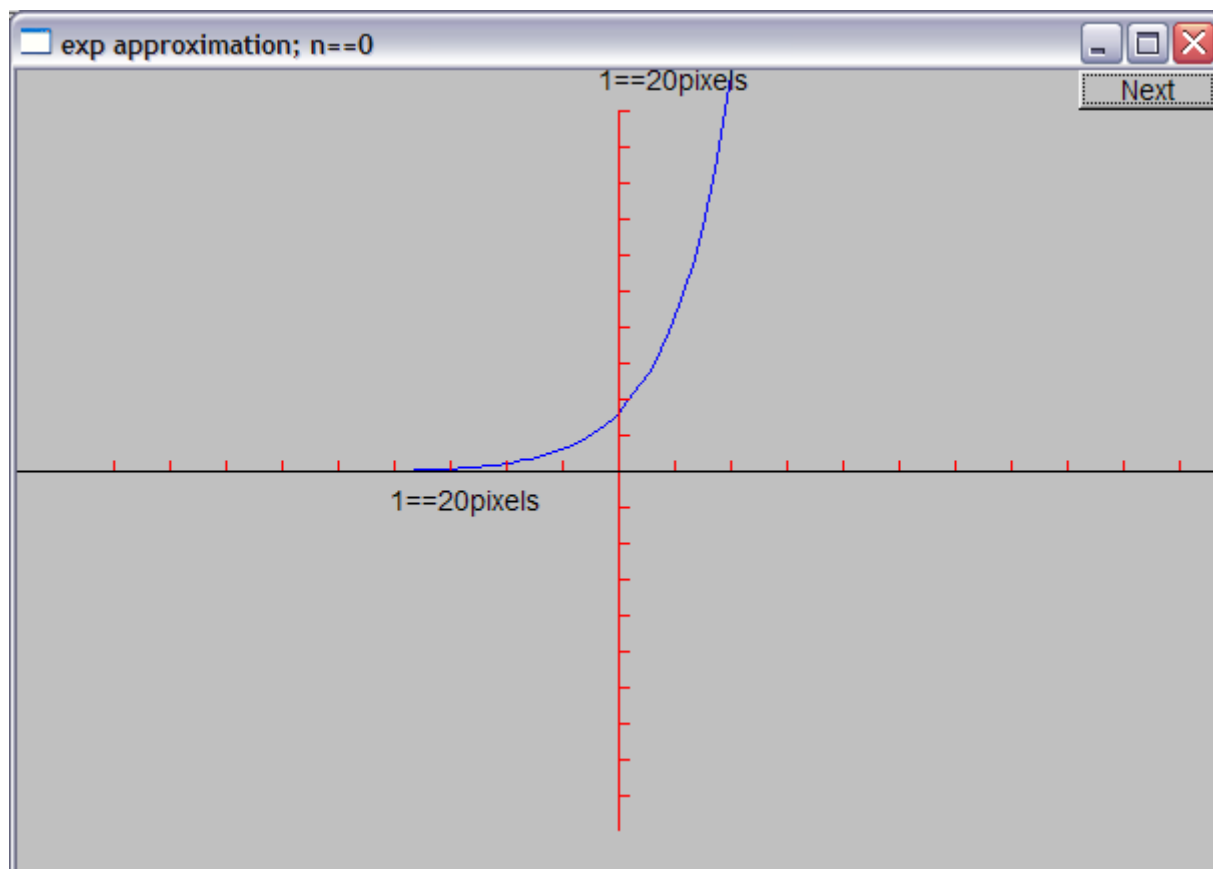
```
Simple_window win(Point(100,100), xmax, ymax, "");

// Постављање координатног система:
const int xlength = xmax-40;
const int ylength = ymax-40;
Axis x(Axis::x, Point(20,y_orig),
        xlength, xlength/x_scale, "1==20pixels");
Axis y(Axis::y, Point(x_orig,ylength+20),
        ylength, ylength/y_scale, "1==20pixels");

win.attach(x);
win.attach(y);
x.set_color(Color::red);
y.set_color(Color::red);

// Референтна функције из <cmath>:
Function real_exp(exp, r_min,r_max, orig, 200, x_scale,y_scale);
real_exp.set_color(Color::blue);
win.attach(real_exp);
```

Референтна функција e^x

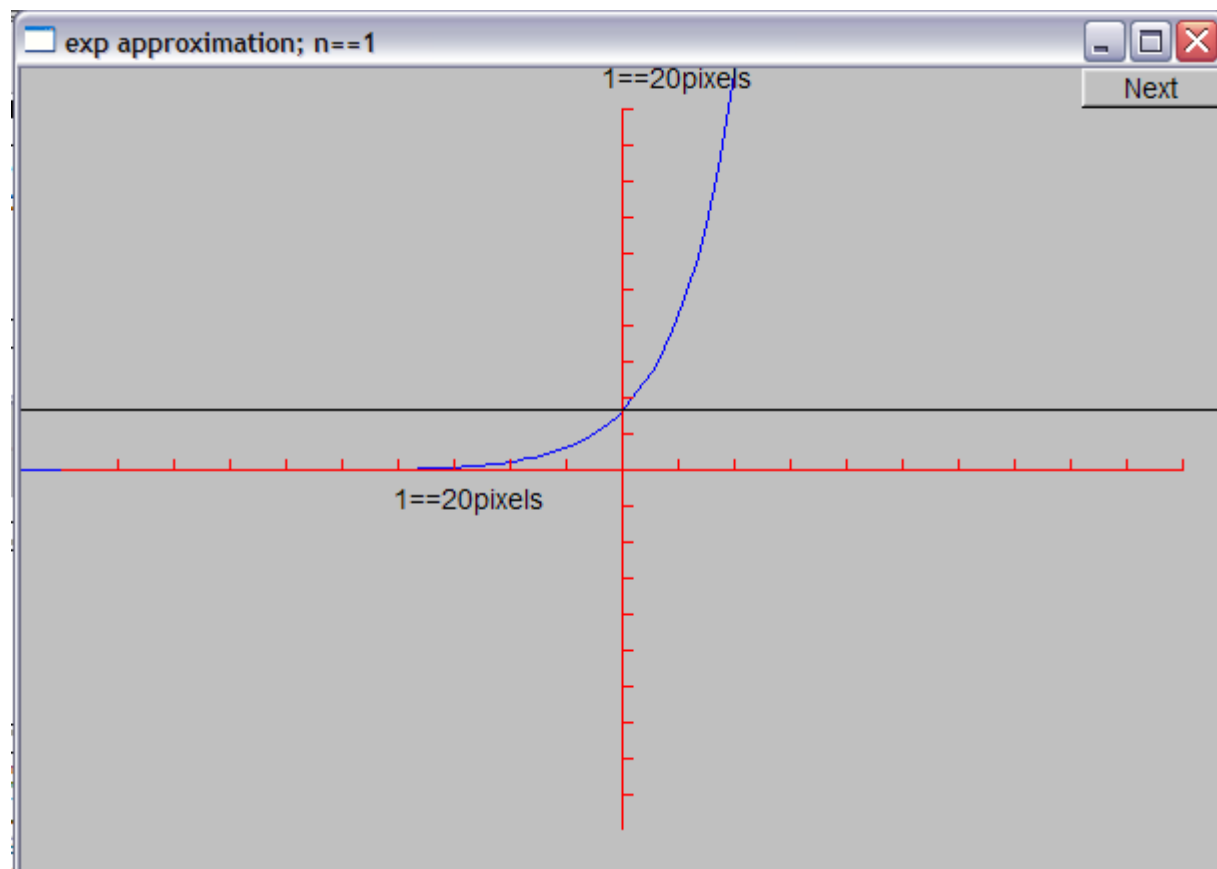
Исцртавање апроксимација e^x

```
for (int n = 0; n < 50; ++n)
{
    ostream ss;
    ss << "exp approximation; n==" << n ;
    win.set_label(ss.str().c_str());
    expN_number_of_terms = n; // супер тајни аргумент функције expN

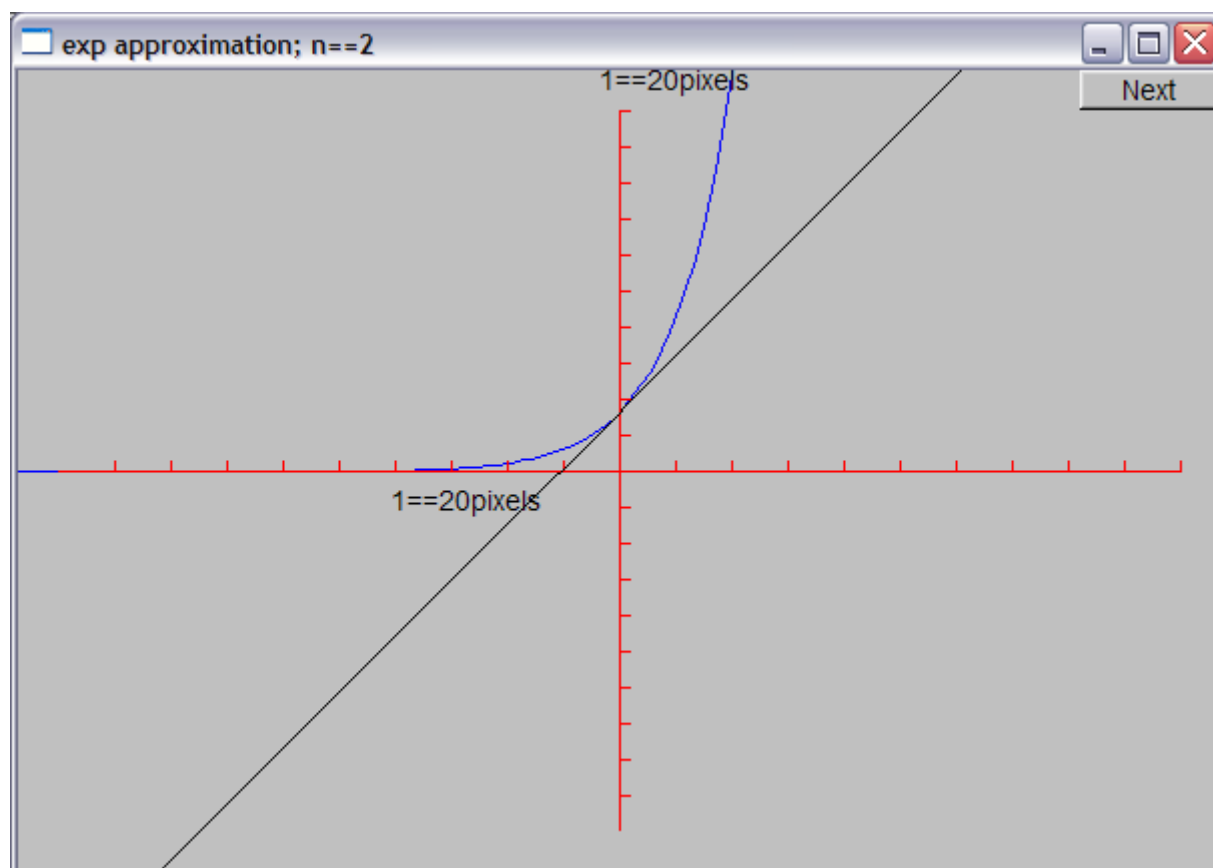
    // наредна апроксимација:
    Function e(expN, r_min, r_max, orig, 200, x_scale, y_scale);

    win.attach(e);
    win.wait_for_button();
    win.detach(e);
}
```

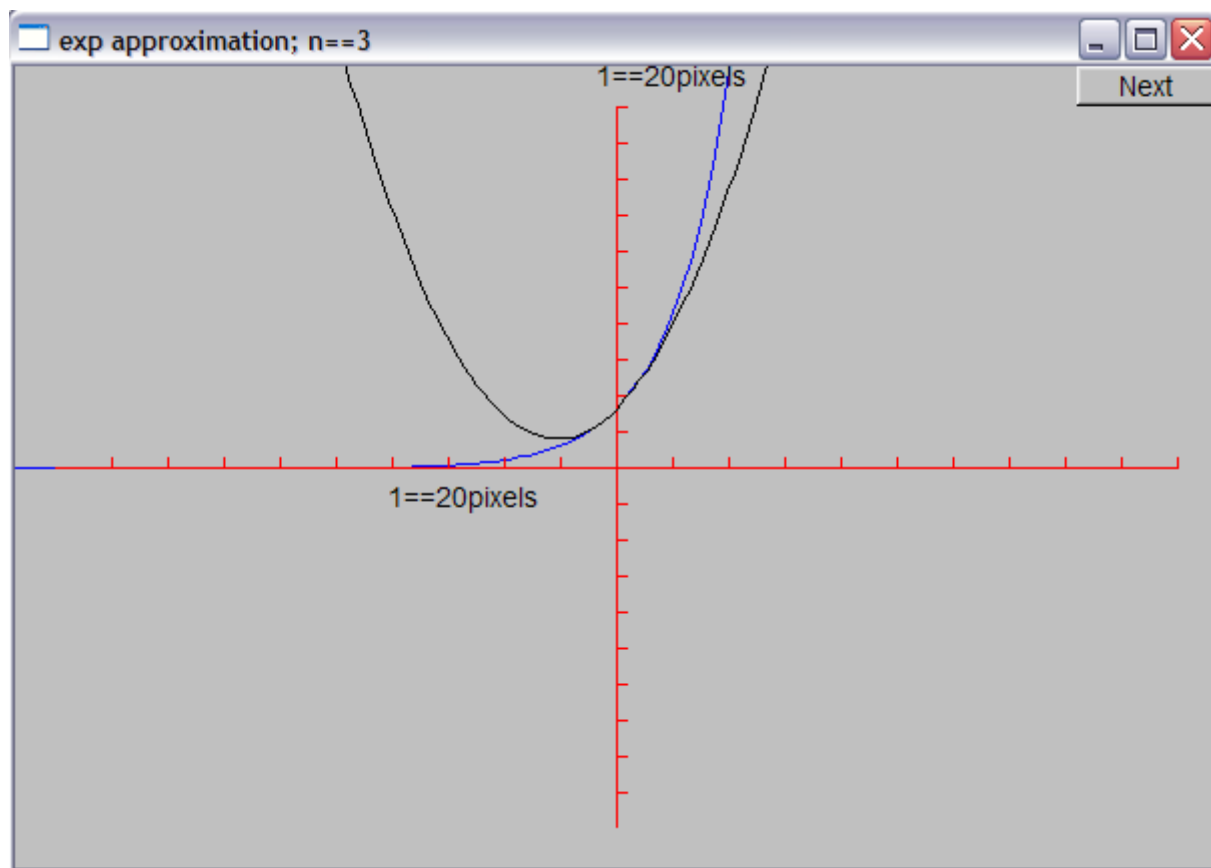
$$n = 1$$

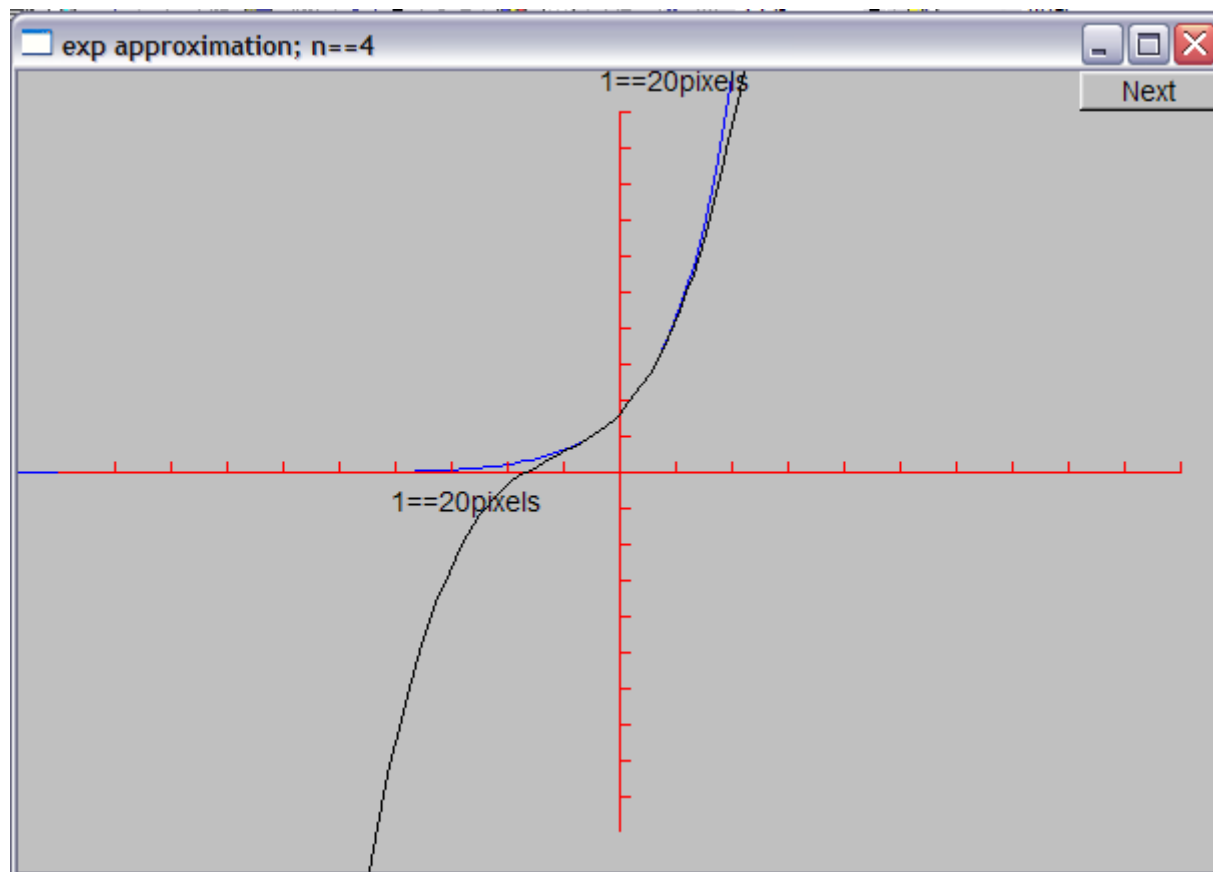
$$n = 2$$

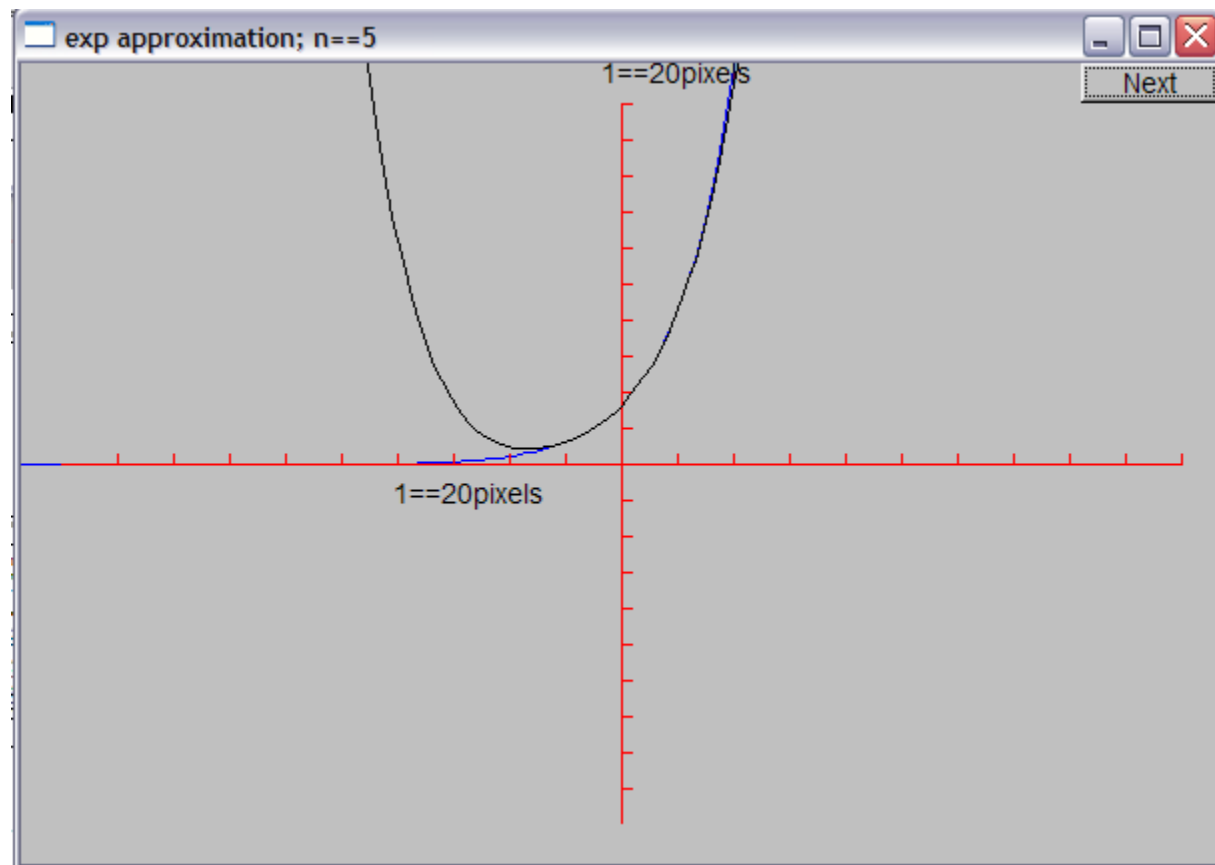
$$n = 3$$

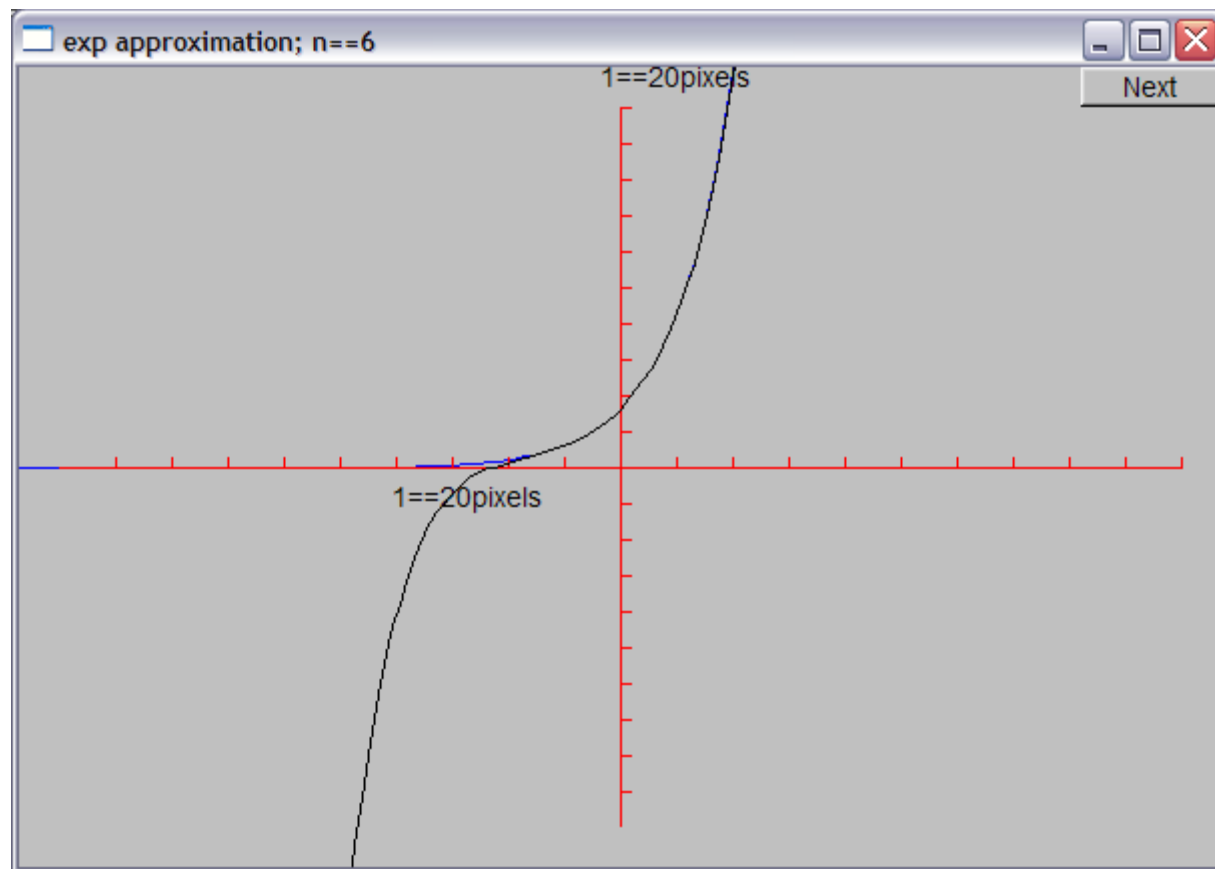
$$n = 4$$

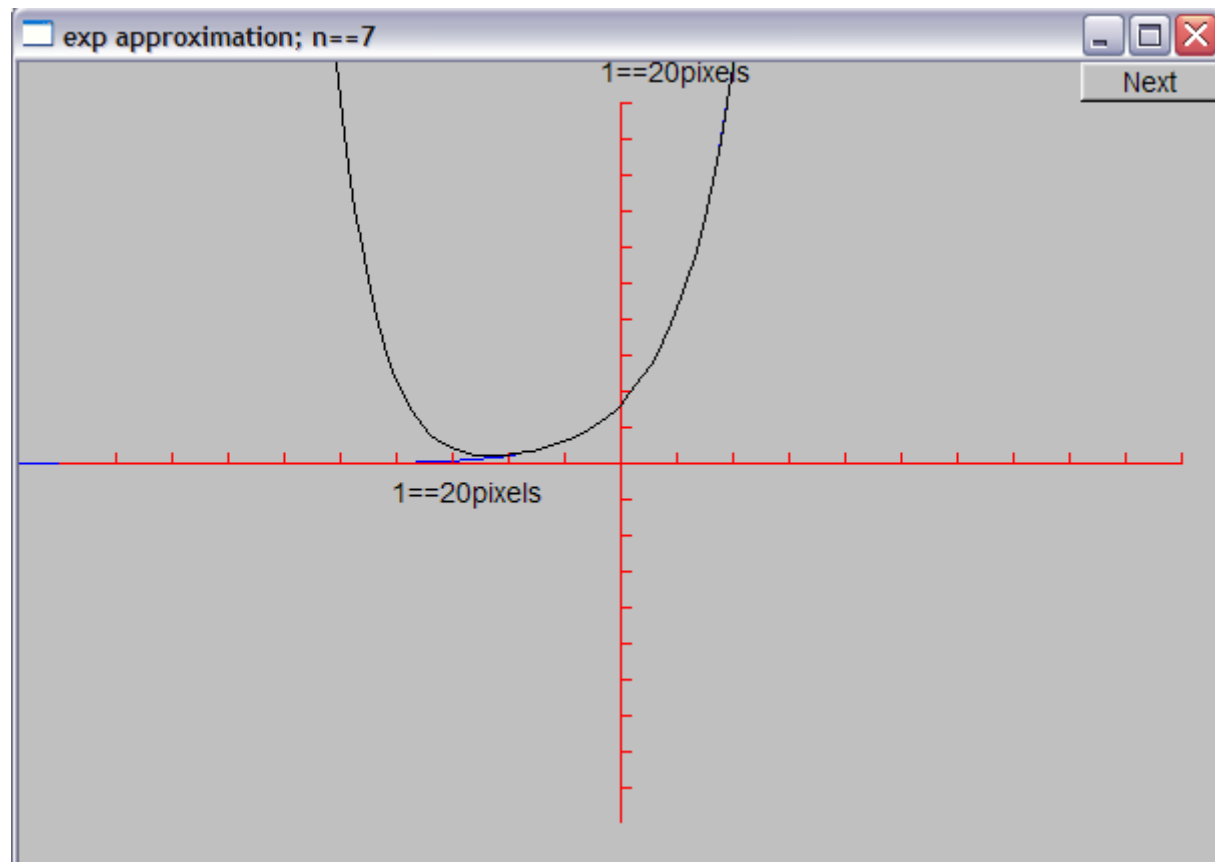
$$n = 5$$

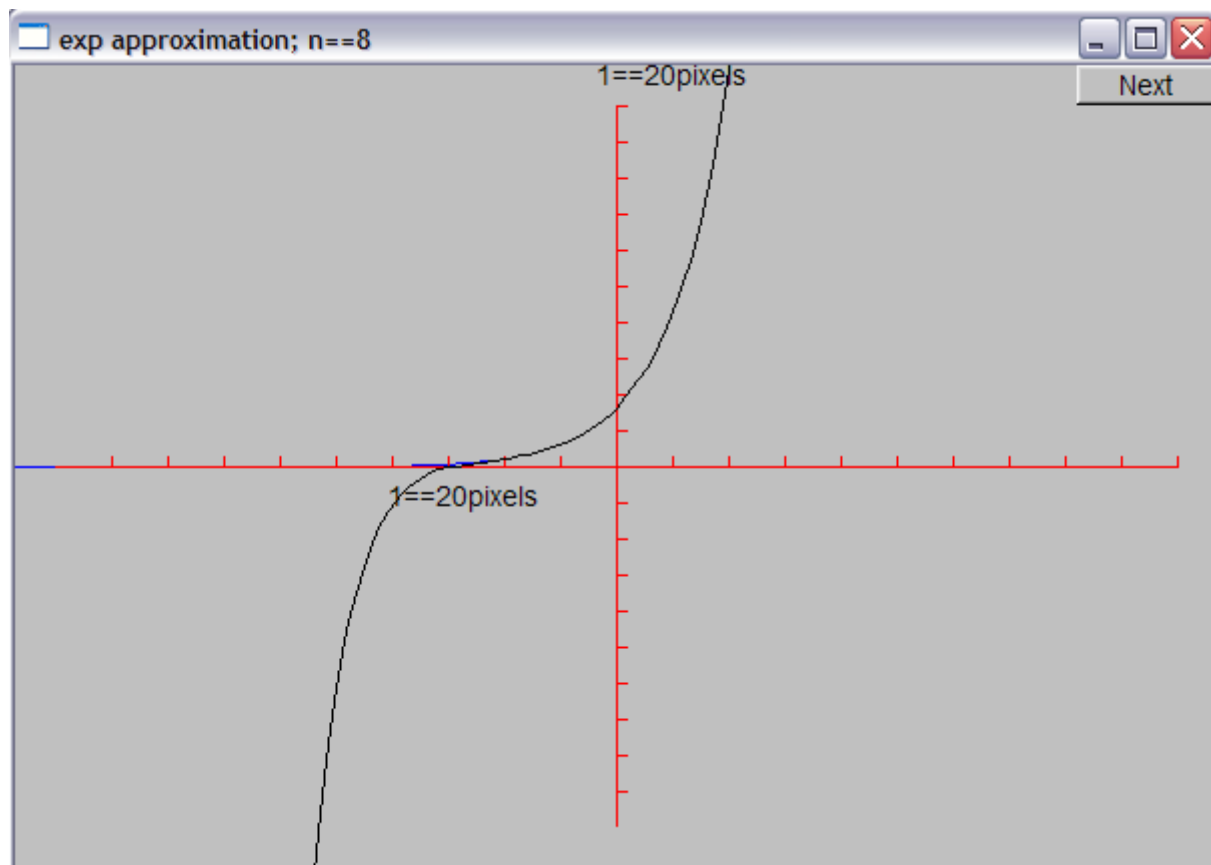
$$n = 6$$

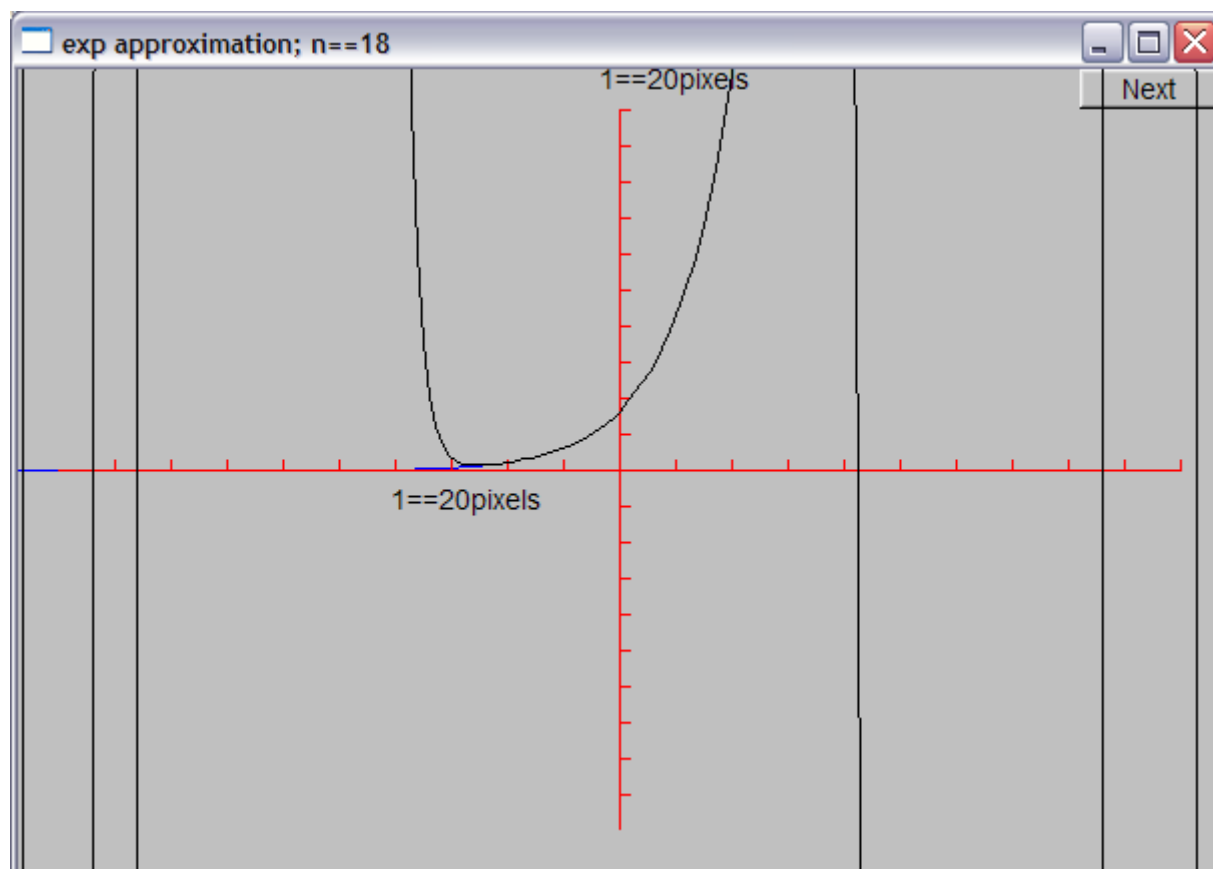
$$n = 7$$

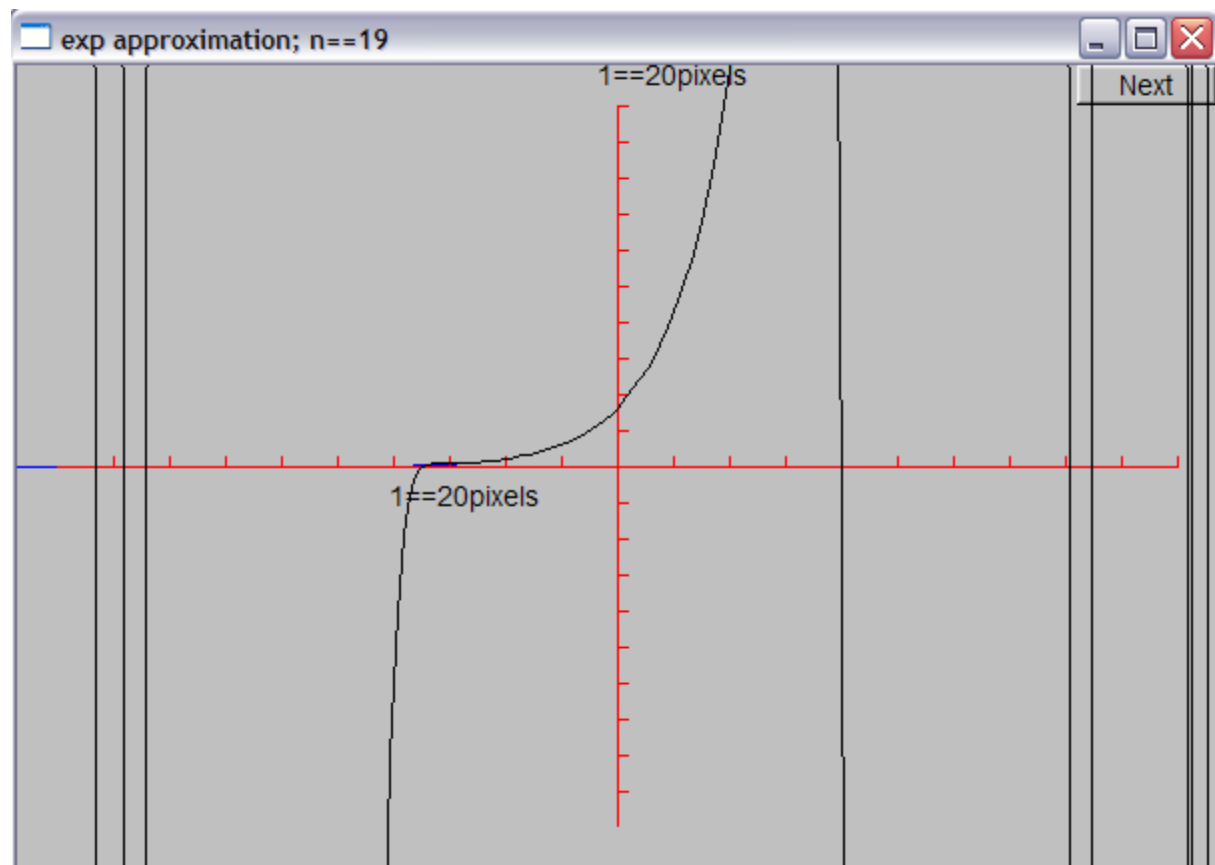
$$n = 8$$

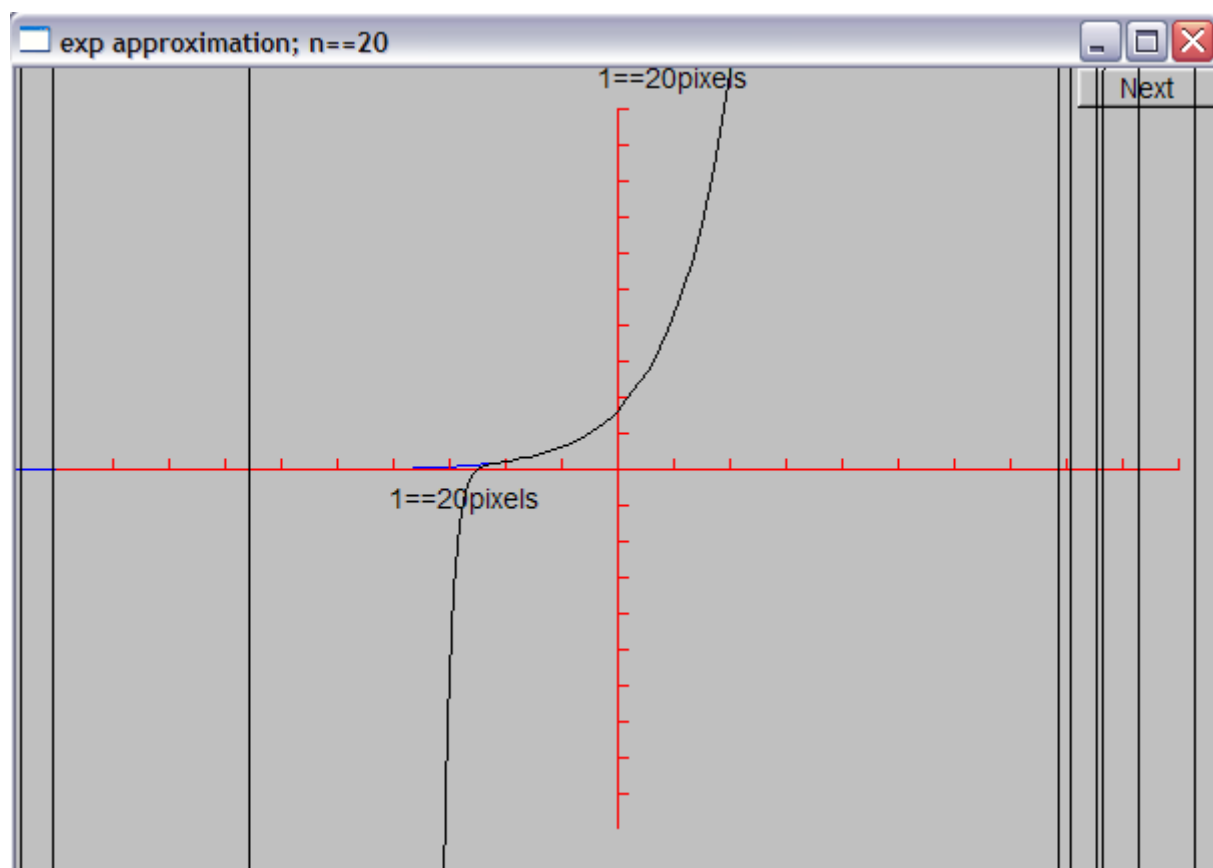
$$n = 18$$

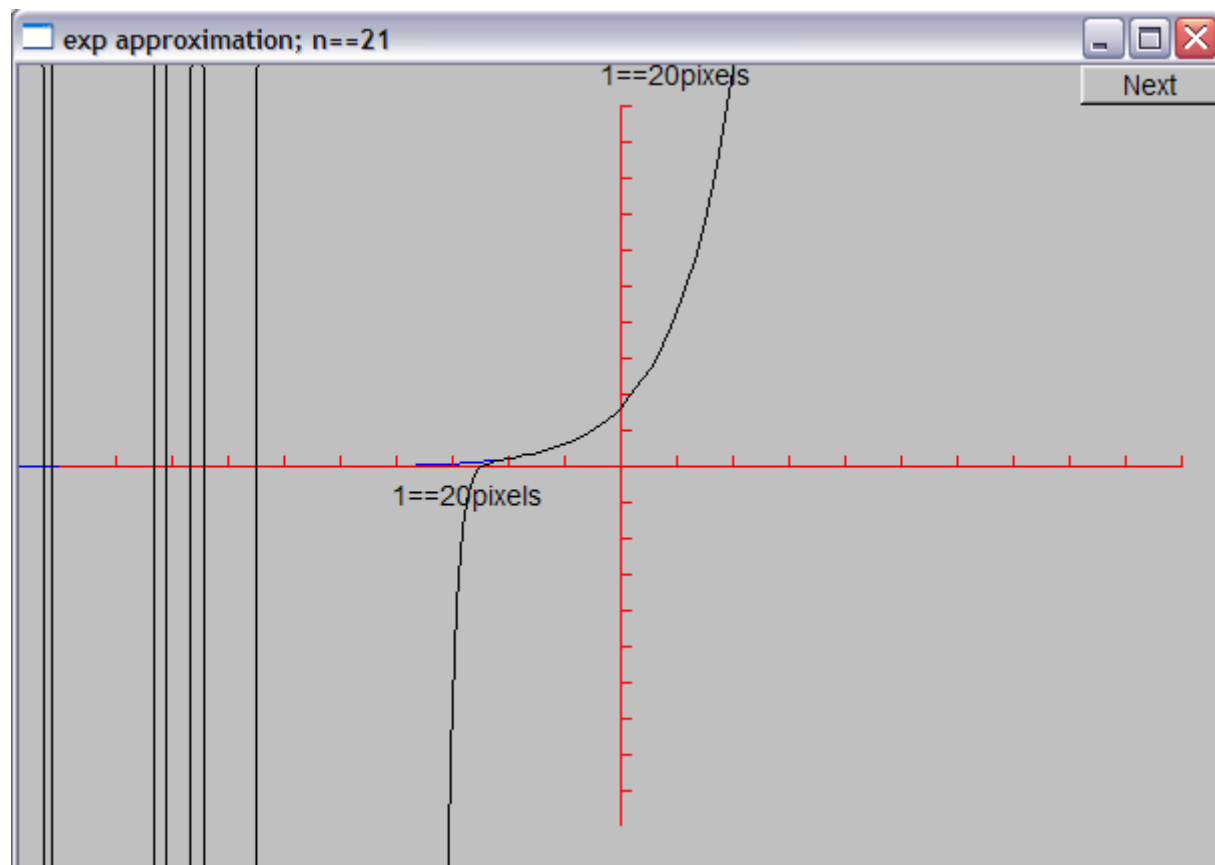
$$n = 19$$

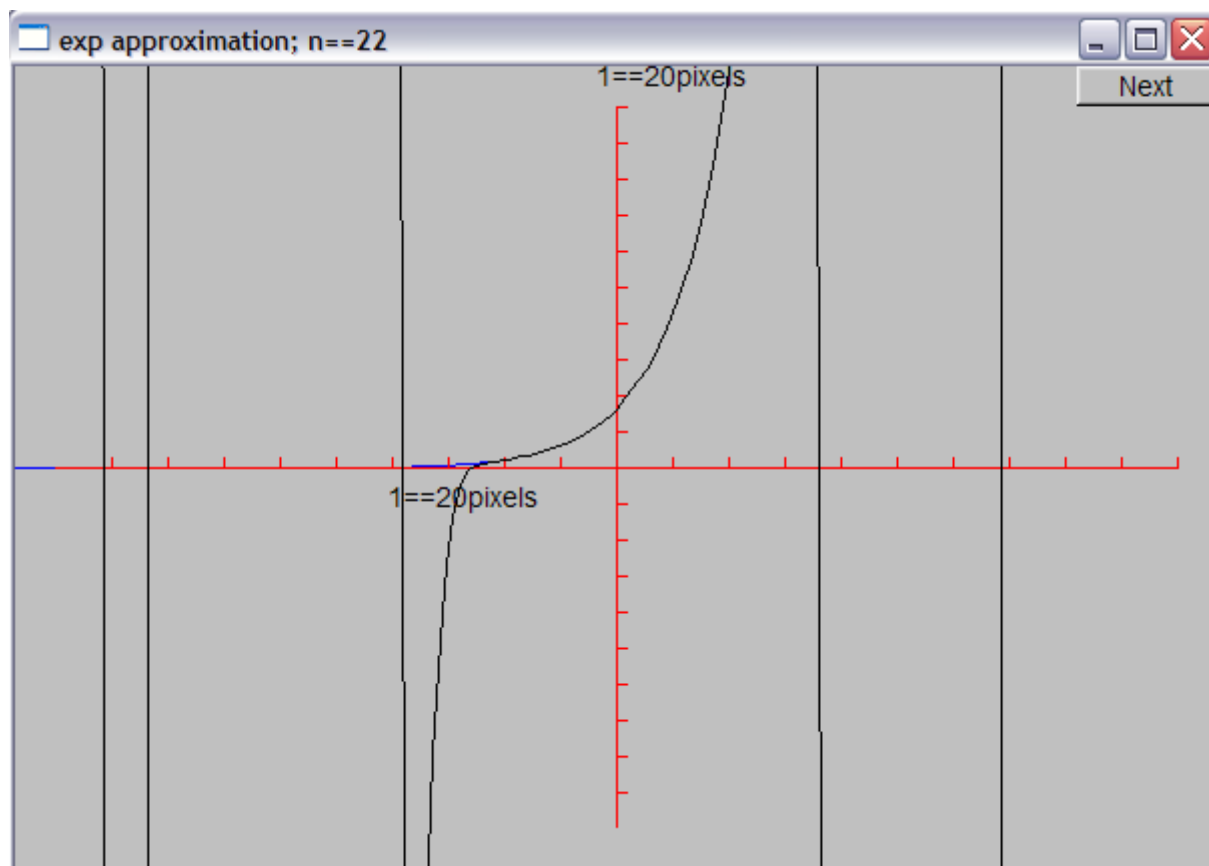
$$n = 20$$

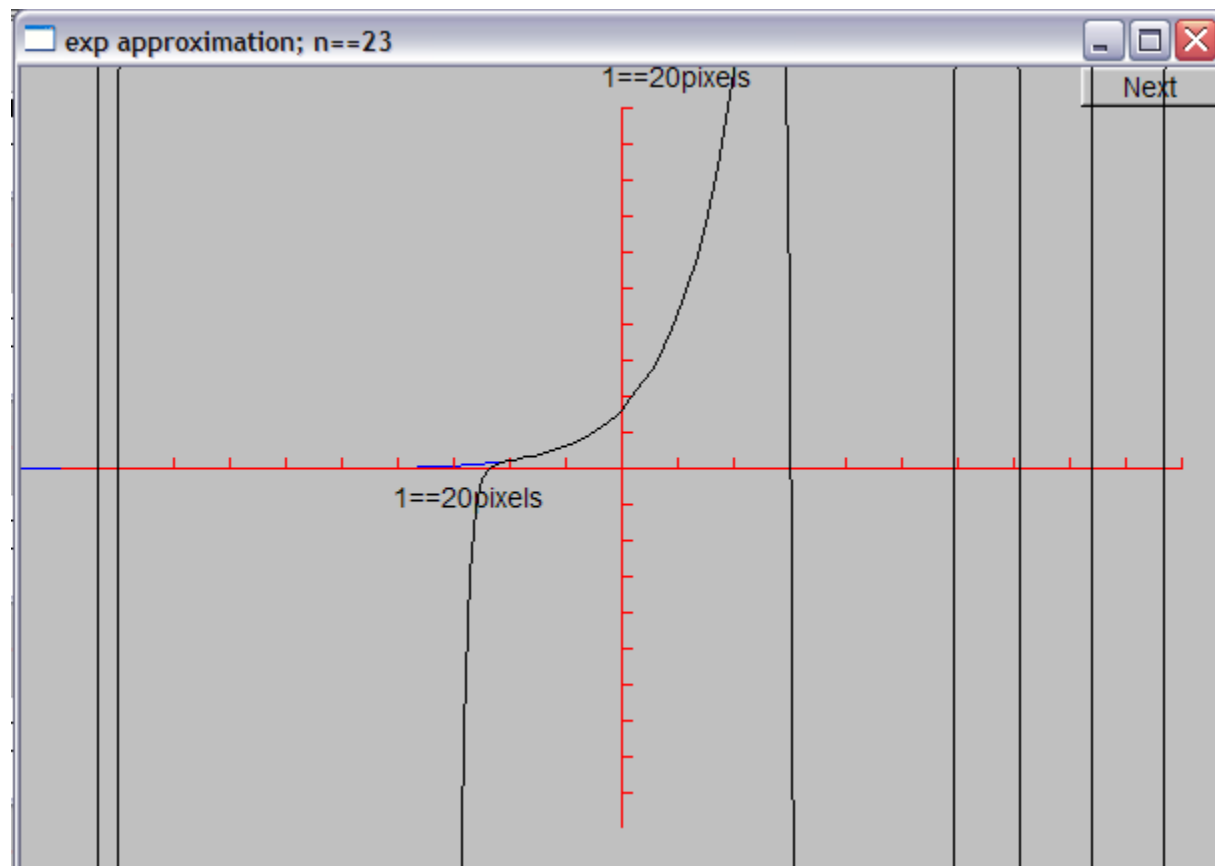
$$n = 21$$

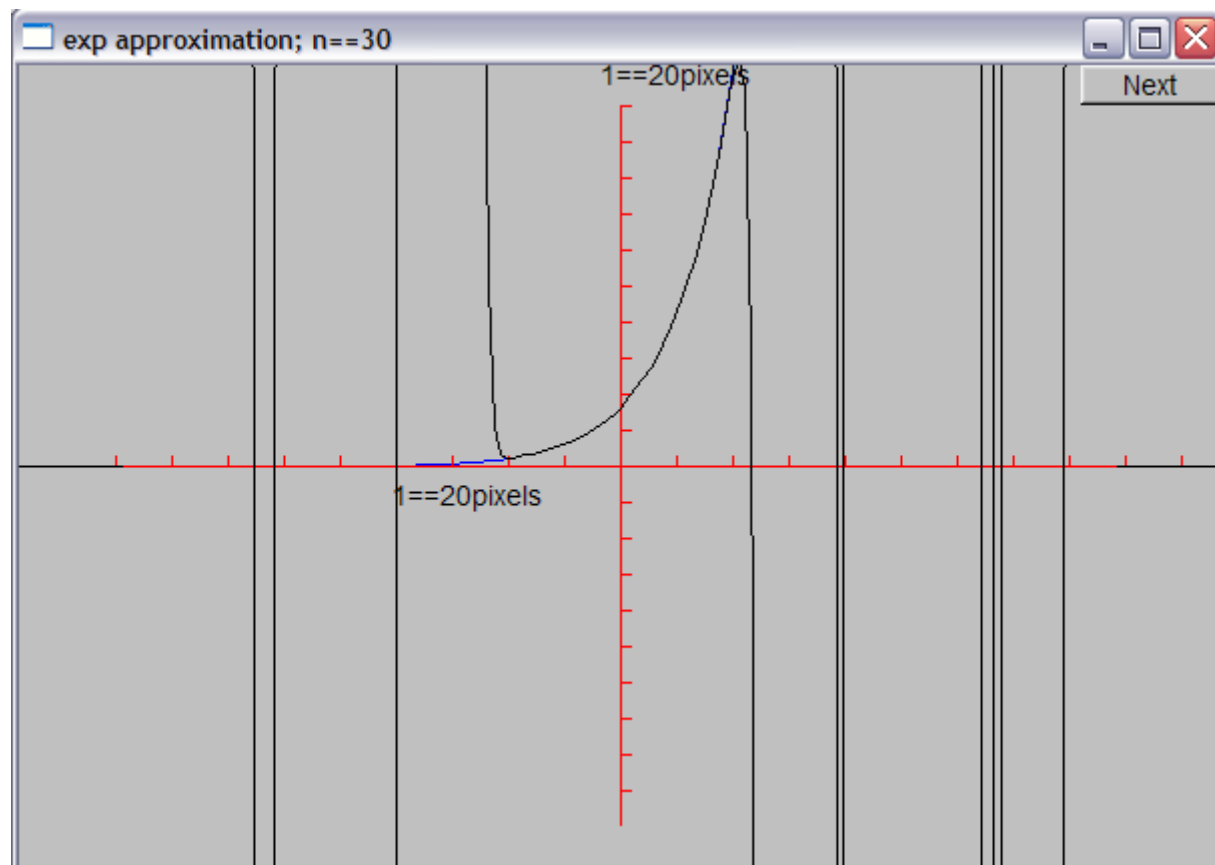
$$n = 22$$

$$n = 23$$

$$n = 30$$

Шта се десило?!

- Бројеви са покретним зарезом нису прави реални бројеви, већ њихова апроксимација
 - Реални бројеви могу бити произвољно велики и произвољно прецизни
 - Бројеви у покретном зарезу су ограничени и по питању величине и по питању прецизности. (Уједно, прецизност зависи од величине броја: за мале бројеве је већа)
 - Понекад прецизност није довољно велика за наше потребе
 - Мале грешке при заокруживању се могу нагомилати и направити велике грешке на излазу
- Добра пракса је да:
 - пажљиво размислите о математичким рачунањима
 - проверите резултате
 - трудите се да грешка буде очевидна
 - боље је да се грешка испољи раније током коришћења, док је још не користи велики број људи